

УДК 330.46

С. Р. Шевчук, студентка

Науковий керівник: Н. М. Гарматій, канд. екон. наук., доц

Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя, Україна

АНАЛІТИЧНЕ ПОРІВНЯННЯ ДОХОДІВ ТА СПОЖИВЧИХ ВИТРАТ ЖИТЕЛІВ УКРАЇНИ, НІМЕЧЧИНИ ТА МОНАКО ПІД ЧАС ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

S. R. Shevchuk

N.M. Harmatiy Ph.D, Assoc. Prof., scientific supervisor

ANALYTICAL COMPARISON OF INCOME AND CONSUMER EXPENDITURE OF UKRAINIANS, GERMANIES AND MONACO DURING DIGITALIZATION OF THE ECONOMY

Сьогодні цифрова економіка є прямим інструментом економічного зростання та зміцнення позицій країни на міжнародній арені. Для створення ефективної моделі цифровізації економіки потрібно враховувати досвід її становлення в Україні та вирішити проблеми забезпечувального характеру. Протягом усіх етапів упровадження цифрової економіки спостерігається швидкий темп приросту інтернет-користувачів, проте навіть станом на кінець 2019 р. ця кількість є недостатньою для формування повноцінного інформаційного суспільства та застосування цифрових технологій. Із боку держави потрібні ефективні заходи налагодження діяльності інформаційного ринку, пророблена регулююча нормативно-правова база та підтримка цифрових проєктів. Із боку корпоративного сектору необхідні побудова ефективних сучасних цифрових бізнес-моделей, модернізація бізнеспроцесів та широке застосування електронної комерції. Досвід формування цифрової економіки в Україні дає змогу здійснювати якісну аналітичну оцінку її поширення, відслідковувати основні тренди на ринку та приймати ефективні управлінські рішення. Перспективи подальших досліджень становлення цифрової економіки в Україні є актуальними з технологічного погляду оцінки продуктів та проєктів, а також з економічного погляду шляхом удосконалення існуючих проєктів та заходів електронної комерції шляхом використання сучасного програмного забезпечення.

Прообраз бюджетних відносин почав зароджуватись з розвитком перших цивілізацій, коли вони почали оформлятися у держави. Але пройшло багато століть, перш ніж бюджет став невід'ємним атрибутом держави, а необхідність його формування була усвідомлена людьми.

Сьогодні під терміном «бюджет» розуміють кілька понять. Крім того, налічується приблизно п'ятдесят його похідних значень. Зважаючи на таку багатозначність цього терміну, звернемося до його витоків.

Наприкінці 20 ст. у перекладених зарубіжних посібниках знаходимо визначення С. Фішера: бюджет - це «детальний опис витрат, а також фінансових планів окремих людей, компаній або урядів». [4]

Бюджет (від англ. Budget - кашук, сумка, шкіряний мішок) - схема доходів і витрат певної особи, яка встановлюється на певний період часу. [1]

Цифрова економіка — це тип економіки, де ключовими факторами (засобами) виробництва є цифрові дані: числові, текстові тощо. Їх використання як ресурсу дає змогу істотно підвищити ефективність, продуктивність, цінність послуг та товарів, побудувати цифрове суспільство.

Структурними компонентами цифрової економіки, на думку Т. Мезенбурга, є:

1) підтримуюча інфраструктура (апаратне та програмне забезпечення, системи автоматизації, комп'ютерні технології, телекомунікаційне забезпечення, мережі та ін.);

2) електронний бізнес (проведення економічної діяльності чи будь-яких бізнес-процесів, дій, систем на основі використання інформаційних технологій та комп'ютерних мереж); 62

3) електронна комерція (розподіл та продаж товарів через мережу Інтернет).

Наведені компоненти характеризують цифрову економіку як окрему систему ведення економічної діяльності, підтвердженням чого є наукові визначення досліджуваного терміну. [4]

Дохід - це загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах.

Споживчі витрати - це грошові витрати домогосподарства на купівлю продуктів харчування, алкогольних та тютюнових виробів, непродовольчих товарів, а також - на оплату особистих послуг.

В економіці "споживач" означає людину як покупця кінцевих споживчих благ, які безпосередньо задовольняють його матеріальні, соціальні і духовні потреби, а у ринковій економіці бути повноцінним споживачем – означає регулярно отримувати дохід і розумно його витратити. [2]

Таким чином, кожний споживач постійно вирішує дві головні і захоплюючі проблеми; як у конкретній ситуації отримати максимальний дохід і як найбільш вигідно його витратити.

Коротка інформація про досліджувані країни

Україна розташована у південно-східній частині Європи. Площа країни становить 603 548 км². Кількість населення – 44,13 млн. осіб. ВВП на душу населення - 3 726,93 USD.

Німеччина знаходиться у Центральній Європі. Площа країни займає 357 386 км². Кількість населення становить 82,9 млн. осіб. ВВП на душу населення - 45 723,64 USD.

Монако знаходиться на півдні Франції. Площа країни становить 2,02 км². Кількість населення – 39 244 осіб. ВВП на душу населення становить 190 512,74 USD. [3]

Порівняння доходів жителів України, Німеччини та Монако

Дане порівняння здійснюється за даними станом на червень-жовтень 2021 року.

Середня заробітна плата в Україні становить 12 124 грн. Цікавим фактом є те, що найвища зарплата у серпні була у галузі ІТ (майже 25 000 грн), фінансів і страхування (23 537 грн), держуправління та оборони, обов'язкового соцстрахування (21 207 грн). У галузі охорони здоров'я середня зарплата становила близько 11 000 грн – майже так само, як і у освітян.

У Німеччині середня заробітна плата сягнула 3 924 € (118 112 грн.). Згідно з дослідженням, лікарі можуть розраховувати на найвищі в Німеччині. Вони заробляють в середньому 115 317 євро на рік.

Жителі Монако отримували середню заробітну плату у сумі 5 792 € (173 760 грн.). Варто зауважити, що у кваліфікованих працівників зарплата в Монако зазвичай близько 7 тисяч євро, набираються в основному з громадян Франції. Вдень вони приїжджають працювати до князівства, а ввечері повертаються до своєї країни, бо винаймати житло чи отримати громадянство Монако не просто навіть для найближчих сусідів, а вирушити на роботу до Монако можна без проблем навіть пішки.

У таблиці 1 представимо порівняння споживчих витрат України, Німеччини та Монако.

Таблиця 1.

Порівняння споживчих витрат мешканців України, Німеччини та Монако

Споживчі витрати (грн.)	Україна	Німеччина	Монако
Харчування, напої, тютюн	3 557	10 440	9 938
Одяг і взуття	2 887	3 300	4 099
Комунальні послуги	1 454	10 893	7 925
Витрати на проїзд	249	10 440	30
Охорона здоров'я	437	2 940	761
Освіта	115	540	370
Відпочинок та культура	287	7 770	5932
Разом	8 986	46 323	29 055

Провівши дане дослідження, можна стверджувати, що країна з найменшою площею та найменшою кількістю населення є економічно стабільною та успішною країною. У Монако найвищий рівень ВВП на душу населення і найвищі зарплати. За даними таблиці про споживчі витрати країна-карлик посідає друге місце, що свідчить про раціональне використання зароблених коштів.

Німеччина, у свою чергу, вдвічі менша за площею від України, але населення – вдвічі більше. Варто зазначити, що Німеччина – це країна з найбільшою кількістю робочих місць, порівняно з даними країнами. Місце проживання німців залежить від місця розташування їхньої роботи, тому зазвичай країни орендують житло, через що їхні витрати значно більші від України та Монако.

Щодо України, здивувало те, що українці витрачають на освіту лише 115 грн, ця сума втричі менша ніж витрачають німці. За рівнем ВВП Україна посідає останнє місце, аналогічно за кількістю доходів.

Сьогодні під час активного розвитку цифрової економіки ми маємо розуміти актуальність інвестицій в освіту та самоосвіту, зміну професій, які потребують освоєння нових цифрових технологій, саме цей фактор зможе змінити як добробут самих громадян нашої країни, так і макроекономічні показники національної економіки.

Література:

1. Ніл Фергюсон. Еволюція грошей. Фінансова історія світу. 2017
2. Любомир Остапів. Малюк та бюджет. Як українським батькам виховати фінансово успішних дітей. 2020
3. <https://nonews.co/directory/lists/countries/gdp-per-capita>
4. Карчева Г.Т., Огородня Д.В., Опенько В.А. Цифрова економіка та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки. Фінансовий простір. 2017. <http://ukrtextbook.com/byudzhetna-sistema-ukraini-pasichn...na-sistema-quot.html>